

Sugen på safari, men din partner föredrar europeiska kulturstäder? Namibia är landet som bjuder på öken, vilda djur och tyska bakelsehus i ett.

NÄRMEST NATUREN

■ Det är en ogästvänlig syn som möter den som är på väg att landa på Windhoeks flygplats. Så långt ögat kan nå finns bara röd sand och taggbuskar. Här och där bryts den raka horisonten av ett berg eller två, men i övrigt är marken lika utorkad som en brunn i Sahara.

Att flyga in över Namibia är som att passera månen, eller möjligtvis Mars. Skillnaden är att långt där nere på den namibiska stäppen springer getter och letar efter några torra tovor gräs. Det här är ett av världens torraste länder.

Vi landar klockan två på eftermiddagen i Namibias huvudstad Windhoek. Solen står högt på himlen och det är mycket varmt. Men till skillnad från länder närmre ekvatorn är hettan i Namibia torr som sandpapper. Lägg till en altitud på 1700 meter över havet

"Att köra in genom parkens grindar känns nästan som att köra in genom porten till Jurassic Park - någonting kommer att hända, men ingen vet vad."

och du gör klokt att ta med dig återfuktande nässpray.

Windhoek är ungefär lika stort som Malmö, men där slutar också likheterna. För om Malmö är en vibrerande kulturstad är Windhoek en dammig kulis i en västernfilm med gator kryllande av turister på jakt efter afrikanska hantverk. Gör dig själv en tjänst och kryssa snabbt förbi magväskorna och solskärmarna och ta dig ut till den beryktade, men stekheta stumstaden Katutura - "platsen där ingen vill bo".

Katutura bildades under tiden då Namibia fortfarande hette Sydvästafrika och lydde under Sydafrikas apartheidstyre. Idag bor två tredjedelar av Windhoeks svarta befolkning i Katutura, vilket har gjort området till ett av de

livligaste, men också mest laglösa i hela staden. Här samlas de fattigaste från Namibias alla stammar: ovambo, herero, nama, damara med flera för att söka lyckan i staden, eller bara för att överleva dagen.

Här är det ingen god idé att plocka fram övermodet och utforska stadsdelen själv, säkrast är istället att åka i sällskap med en av stadens alla guider. Området besöks med fördel mellan 12 och 14 då man kan köpa en god lunch bestående av grillade grytbitar som man betalar styckvis för, lök, tomat och en feteake (en slags friterad bulle).

-Se upp så att du inte snubblar över det avhugna kohuvudet, ropar försäljaren till mig samtidigt som jag trampar på det enorma huvudet på marken. I Namibia tar man verkligen vara på allt.

Fortsättning på nästa uppslag

1. Borna i Okandjira träffas regelbundet under trädet för att diskutera allt från hur vattenpumpen ska skötas till jordbruksrådgivning. I regel är det männen som pratar och kvinnorna som löser korsord i bakgrunden.
2. På grund av den kalla benguelastömmen från Antarktis blir vattnet utanför Swakopmund ofta inte varmare än 15 grader. 3. Ett bildläck kan fungera alldeles utmärkt som väg under en bostapsauktion i Okandjira.

"Namibia är dubbelt så stort som Sverige och det är ett av världens mest glesbefolkade länder."

Fortsättning från föregående uppslag

Avhuggna kohuvuden stöter man troligtvis inte på i nationalparken Etosha, men väl Namibias nationaldjur oryxantilop, impala, zebra och elefant. Att köra in genom parkens grindar känns nästan som att köra in genom porten till Jurassic Park – någonting kommer att hända, men ingen vet vad.

Vi parkerar vår bil under ett träd som helt tagits över av sociala vävare – en liten fågel som gärna bygger enorma, gemensamma bon i ensamma träd. I parken bor vi på Okaukuejo, en camping som är lyxigare än valfri svensk camping, inte minst tack vare dess alldeles egna vattenhål med tillhörande amfiteater. Allt som skiljer oss, där vi sitter tillbakalutade på de bekväma bänkarna, från djuren är ett nåt – ett halvhjärtat försök att skydda oss från vildmarkens alla faror.

Och det är just det som är så underbart, att på kvällen bli ett med naturen genom att sitta några meter ifrån ett gäng elefanter, en flock zebra och en utrotningshotad svart nosörning med unge. Allt under den extrema tystnad som råder i djurens värld. Eller kanske inte, för på natten, tio meter ifrån tälten, ryter plötsligt en lejonhane så örnbedövande att jag, trots öronproppar, sätter mig klarvakn upp i tältet och profylaxandans. Närmre verkligheten går det inte att komma, såvida man inte blir deras middag det vill säga.

Men den stora belöningen kommer sista timmen under sista dagen. Tack vare inhemska spejare har de andra i gruppen redan sett både hyena och gepard, men trots att kikaren sutt fastlimmad i ansiktet har jag ännu inte sett någonting.

Men som på beställning uppenbarar sig plötsligt två unga hanar, med en knäppt utvuxen man, på synnerligen gott lekhumör. I deras kölvatten traskar fem muskulösa lejonhonor. Det ska till mycket viljestyrka för att inte stiga ur bi-

len och krama om dem som katten där hemma. Men det skulle troligtvis bli det sista jag hade gjort och det hade ju varit tråkigt.

Namibia är dubbelt så stort som Sverige och det är ett av världens mest glesbefolkade länder. Här bor cirka två miljoner människor, varav de flesta bor i huvudstaden eller i landets norra och grönländare delar. Landsbygden i sin tur befolkas främst av bönder, boskap och babilianer. Utanför staden Okahandja ligger Ovintoto – hem åt cirka 6 000 människor och 25 000 djur. Här bor främst Herero – en ursprungsbefolkning som utgör cirka sju procent av Namibias invånareantal. För Herero är det viktigt att ha många djur då detta är ett tecken på rikedom, men djuren överbetning urläskar jorden och påskyndar ökenspridning.

– Regeringen arbetar med att återflytta svarta bönder till gårdar som tidigare tillhörde den vita eliten, men det går långsamt. Jag förstår inte vad regeringen gör? De får miljoner efter miljoner, men pengarna går aldrig till de kommunala bönderna, säger Zacharias Kandharike, en av Ovintotos alla missnöjda bönder.

Resan fortsätter och bilen slingrar sig långsamt ner för bergsplåten. Längs vägen patrullerar babilianer som mer än gärna visar upp sina ändalyfter för de förbipasserande. Bergen övergår i ett stenöklandskap som bjuder på en tystnad lika exotisk som landets djurliv. Vi är i Namib-Naukluft nationalpark – världens fjärde största nationalpark. Här bor knappt några människor och det är i de norra delarna av parken, vid berget Blutkoppe som du finner Afrikas verkliga magi.

Vi står läger sent på eftermiddagen, bergen lyser röda som blod i kvällsolen och tystnaden lägger sig som en ljudlösa matta över området. Runt omkring oss spottar vitryckiga pärthöns efter smulor. Det är svårt att återge hur vidunderligt alltting känns, som om vi vore på en annan planet. Här gäller det att skynda

"Att köra in genom parkens grindar känns nästan som att köra in genom porten till Jurassic Park – någonting kommer att hända, men ingen vet vad."

långsamt och ta tillvara på ögonblicket. Från Blutkoppe skymtas både afrikansk hökörn och stridsörn, samt en hornörn.

Plötsligt får vi till vår glädje syn på ett par sällsynta bergszebra; en art som blivit allt ovanligare sedan utvinningen av uran startade i trakten. Skygga som skogsran galopperar de vidare mot horisonten.

Swakopmund ligger strax söder om Skeletkusten och är betydligt svalare än inlandet. Hela staden är egentligen en enda stor orgie i allt som är tyskt: vartenda hus ser ut som en bakelse och på gatorna trängs fler tyska turister än vad jag har sett under hela min livstid.

I centrum bor nästan enbart turister, den svarta befolkningen bor i skugga utanför staden. För trots att sparbidssystemet avskaffades för 20 år sedan är inkomstskillnaderna mellan vita och svarta namibier större än någonsin. Omkring två tredjedelar av den nationella inkomsten går till en tiendedel av befolkningen och arbetslösheten är upppe i hissnande 51 procent. Nere vid den långa stranden som främst ockuperas av silar stöter jag på ett par rödmålade, barbröstadade himbakvinor.

Himbastammen är en undergren till Herero och kommer ursprungligen från norra Namibia. De är egentligen nomader, men på grund av deras märkliga uppenbarelse kunde jag inte sitta blicken från dem. Till slut dristar jag mig att fråga "peri naana", vilket ungefär betyder "hur är läget?". Kvinnans ansikten skiner upp och de frågar:

– "Ialar du ojherero?"
Utän att jag kan kontrollera det hör jag mig själv svara, på deras språk, att jag förstår lite. De ler och jag lämnar dem, mycket nöjd med mig själv.

TEXT OCH FOTO: ISABELLA ROSENGRÉN
resor@sydsvenskan.se

SNABBFAKTA

Bäst resa hit maj-oktober
■ **Invånarantal:** 2,05 miljoner.

■ **Språk:** Officiellt språk är engelska. Andra språk är afrikanska, tyska, owambo, kavango, herero, kholhoi (damara/na) och sandedialekt.

■ **Visum:** Nej.
■ **Valuta:** Namibiska dollar, men Sydafrikanska rand fungerar lika bra.

■ **Bästa tid att resa:** Under den torra vinterperioden mellan maj och oktober.
■ **Religion:** 90 procent kristna, resten inhemska religioner. Liten minoritet islam.

RESA HIT

Flyg till Sydafrika sedan Air Namibia

■ Det går inga direkflyg till Namibia, men de flesta stora flygbolag, till exempel Lufthansa, South African Airways och Swiss Air, flyger till Johannesburg och Kapstaden med mellanlandning i bland annat München och Frankfurt.

Därifrån går det dagligen att ta sig till någon av Namibias större städer med Air Namibia.

RESA RUNT

Resa med buss – fräscht och prisvärt

■ Södra Afrikas motsvarighet till Svedbus heter Intercape och kör till de flesta större städerna i Namibia, Sydafrika, Zambia och Zimbabwe. Bussarna är prisvärda, fräscha och bekväma.

BOENDE

Allt från budget till lyx, eller camping

■ I de större städerna finns gott om boende i alla pris-klasser. Ett tips på budgetboende i Windhoek är Chameleon Backpackers. Vill man lyxa till det är det Kalahari Sands Hotel som gäller.

I Etosha finns tre campingplatser där du kan bo i allt från tält till lyxigodge. Vid Blutkoppe finns enbart campingplatser.

MISSA INTE

Åt krokodil, struts eller zebra

■ **Joos Beerhouse i Windhoek.** Här finns allt från springbockskebab till krokodil-, struts- och zebrastrallrik.

■ **Namibian Craft Center.** Inhytt i ett gammalt öl-bryggeri ligger Windhoeks överlägset bästa souvenirshopping. Här säljer skickliga lokala hantverkare allt från matvaror och smycken till tavlor och leksaker.

■ **Quad biking i Swakopmund.** Det kanske låter som den uttänmate turist-fällan, men faktum är att det är riktigt roligt att åka fyrhjuling över Namibias mållandskap.

MISSA GÄRNA

Strunta i sämlarna – för dyrt och ledsamt

■ Cape Cross sälkoloni. Med tanke på att allt som väntar dig är elände, dålig lukt och sorg över de döende kutarna är det inte värt den upptrisade summan som rese-arrangörerna begär för att ta dig till målet.

Svensk hjärtforskning har gjort dramatiska framsteg under de senaste decennierna. Många 65-åringar som 1980 skulle ha avlidit i hjärtinfarkt överlever idag. Tack vare forskningen och den tekniska utvecklingen kan de också förvänta sig minst tolv extra levnadsår.

Detta slås fast i en färsk rapport om forskningens betydelse framtagen av Institutet för Hälso- och sjukvårdsekonomi på uppdrag av Hjärt-Lungfonden.

Det är tack vare svenska folkets gåvor till Hjärt-Lungfonden som den oberoende hjärtforskningen i vårt land kan hålla så hög nivå, absolut världsklass.

MEN...

Hjärtsjukdom är fortfarande vår tids stora folksjukdom. Ingen annan sjukdom dödar så många i Sverige. Forskarna står därför inför enorma utmaningar och livsavgörande gåtor måste lösas.

Det handlar om att kunna förutsäga vilka individer som kommer att drabbas, hur enskilda människor ska behandlas på individuell nivå och om hur nya mediciner och vacciner ska kunna utvecklas och användas.

Det är därför din medverkan är så viktig. Endast genom att du och andra generösa givare engagerar sig i Hjärt-Lungfondens arbete kan vi fortsätta att nå dessa enastående resultat. Hjärtforskningen räddar liv och ger oss alla fler friska år. Ring in din gåva redan idag!

Hjärt Lungfonden

TILLSAMMANS BESEGRAR VI HJÄRTSJUKDOM

Ring 0200-89 19 00

pg 90 91 92-7

www.hjart-lungfonden.se

